cõmunio ē. Quicq̃ talēta. Matthei. xxv. ⁊ qñcq̃. Fidelis seruus. Matth. xxiiij. c. ⁊ Luc. xij. c. ¶ Per horas vero dicit capitulum illud. Ecce sacerdos. Eccl. xliiij. ⁊ illud. Bñdictionē omniū gentiū. qd̃ est ibidem. ⁊ illud. Cognouit eum. ibidem. ⁊ illud. Justū deduxit. Sapien. x. c. ⁊ illud Justus cor suū. Eccl. xxxix. cap̃. ⁊ illud. Magnificauit eū in cõspectu regū. Eccl. xlv. a. Sed qd̃ hic dicit. magnificauit dicit ibi glorificauit. ⁊ illud. Labia sacerdotis custodiunt. Malach. ij. ⁊ illud. Nõ ē inuentus similis illi. Eccl. xliiij. c. ⁊ illud. Fungi sacerdotio ⁊ habere laudem Eccl. xlv. ⁊ illud. Talis decebat vt eēt nob̃ põtifex. ad Heb. vij. c. ⁊ illud. Collaudabũt multi sapientiā ei⁹ ⁊ vsq̃ in seculũ non recedet memoria eius. Eccl. xxxix. ⁊ illud. Honestauit illũ in laborib⁹. Sapien. x. b. ⁊ illud. Custodiuit illud ab inimic. quod est ibidē e. ¶ Illud aũt notãdũ ē q̃ si plura festa in eadē die cõcurrãt illi⁹ qui inter eos maioriserit nominis officiũ celebrek. De hoc dictum est in prohemio hui⁹ partis.

¶ De virginibus.

Officiũ matutinale ꝟginũ maxima ex pte sumit de psalmo epitalamico. scz Eructauit cor meũ. in quo agit de laudibus sponsi ⁊ sponse. Virgines em̃ sũt spõse christi que sequunt agnũ quocũq̃ ierit in corpe ⁊ in aia ppter integritatē corpis ⁊ aie. Notandũ aũt est q̃ illud responsorium qd̃ est de sponso scz Audiui vocē de celo dicētē mihi ⁊c. qd̃ i q̃busdaz ecclesijs dicit est primi toni. qꝛ vnicus ē spõsus animarũ christi. ⁊ sumit de Matth. xxv. Illud ꝟo quod est de ꝯtemptu mũdi. s. Regnũ mũdi ⁊ oēm ornatuz seculi ꝯtempsi. ⁊c. ē q̃nti toni. quia ibi ostēdit cõculcatio q̃nq̃ sensuum. De virginib⁹ etiaz cantat illud. Fulcite me florib⁹. Can̄. ij. c. qd̃ ē expositum in. v. pte sub ti. de sexta. ¶ In q̃busdam ecclesijs dicũt ꝟsiculũ de ꝟginibus illum. Elegit eā de⁹ ⁊ pelegit eā. Sed alij rectius cõsiderantes q̃ sola btā virgo maria pelecta ē in honorē ei⁹ tm̃ dicunt illum. p alijs ꝟginib⁹ dicũt. Elegit eā deus ⁊ dilexit eā. Per horas etiā dr̃ capl'm illd̃ Qui gloriat. ij. Cor. x. c. ⁊ illud. Emulor em̃. ij. Cor. xj. ⁊ illud Sapientia vincit. Sapien. viij. ⁊ illud. Memorati sunt domine misericordie tue. Eccl. lj. ⁊ illud. Liberasti me a pditione. ibidē. ⁊ illud. Accinxit fortitudine lumbos suos. Prouerb. xxxj c. ¶ In officio misse si sit ꝟgo ⁊ martyr p prium officiũ ē. Loquebar de testimonijs tuis in cõspectu regum. ⁊c. Alia cõmunia sunt. excepto q̃ de beata agatha dicit introit⁹. Gaudeam⁹ oēs in dño. p eo q̃ ipa excellēter letissima venit ad passionē sicut de ea scriptum ē. Agatha letissima ⁊ glorianter ibat ad carcerē. ideo ei⁹ leticie nr̃az leticiam sociamus ⁊ cũ ea in dño congaudemus. ¶ De beata etiā agnete officium misse ē. Me expectauerunt. Nõ q̃re. põt ex eius legenda haberi. Et nota q̃ de virginibus dicit qñcq̃ epl'a Cõfitebor tibi domine. Eccl. lj. ca. qñcq̃. Qui gloriat. ij. ad Cor. x. qñcq̃ Dñe de⁹ me⁹ exaltasti Eccl. lj. qñcq̃. Sapiētia laudabit aiam. Sapiē. xxiiij. qñcq̃. Sapiētia vincit maliciā Sap̄. viij. qñcq̃. De ꝟginib⁹. j. ad Cor. vij. qñcq̃. Dñs possedit me. Prouō. viij. Alia et postcõmunio. Quincq̃ prudētes. Mat. xxv. c. Euāgeliū qñcq̃ dr̃. Simile ē regnū celorū thesauro abscondito. Mat. xiij. ca. qñcq̃. Simile ē regnū celorū decē ꝟginibus. Matth. xxv.

¶ De festo dedicationis.

Quoniã in parte p̄ma dictũ ē qualiter ecclesia dedicata sit. restat vt hic aliq̃ d̃ officio qd̃ in festo dedicatiōis eccl'iarũ dr̃ subijciam⁹. Festũ q̃ illud solēnit ab eccl'ia celebrat. de quo in Johe habetur. Facta sunt encenia. i. festa dedicatiōis in hierosolymis. ⁊ iesus ambulabat in templo in porticu salomonis ad ꝯfirmationē illi⁹ festiuitatis. Et dr̃ portic⁹ salomonis. qꝛ salomon solebat ibi orare. ⁊ ibi orauit in die dedicationis. Hoc etiā festũ in vete. testa. fiebat. Vñ legit in p̄mo libro Machab. c. iiij. Elegit iudas Machabeus sacerdotes sine macl'a ⁊ mũdauerũt scā. Eccl'ia ei militās pōt mũdari. ꝫ nõ triumphās. Augustin⁹ dic in omel'. sup pdicto ꝟbo. Fctā sunt encenia. Illũ die q̃ tēplũ dedicatũ ē. iudei solēnit celebrabãt. Celebrauerũt aũt

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

iudei encenia octo dieb⁹ q̃re videt q̃ nos similiter festuz dedicationis debem⁹ octo diebus solēnizare. Hz miz est quare octo diebus celebrauerunt encenia. cū pasca ⁊ scenophegiā nō celebrauerint nisi p̃ septē dies tm̃. Ad hoc est rn̄sio. quia hec festiuitas specialiter significat eternā dedicationem in qua ecclia; illa scz aia sancta ita deo dedicabit. i. copl'abit vt ñ possit ad alios vsus transferri. quod erit in octaua resurrectionis. ⁊ ideo in nouo testa. hz hoc festum octauas. Hec ecclia construit in baptismo ⁊ in doctrina ⁊ in pnia. Hic em̄ audit securis ⁊ omīs generis ferramēta. id ē omīa genera flagellorū ⁊ disciplinarū. scz in hac ecclia militante. que p̃ tabernacl'm moysi significat. Tabernacula em̄ militātium sunt. Templū ⁊o illud salomonis significauit ecclam triūphātē i qua hec nō audiunt. In matutinali officio dicunt illi psalmi in quib⁹ fit mentio de portis q̃ specialiter sunt timor ⁊ amor. sicut habet in psalmo illo. Bñi ē terra. ibi. Attollite portas pncipes vestras ⁊c. Itē illi in quibus fit mentio de altari. sicut in psalmo illo Iudica me deus ⁊ discerne. Itē illi in quib⁹ fit mentio de ciuitate. vt sunt illi. Be⁹ noster refugiū ⁊c. ⁊ Magn⁹ dñs ⁊c. Item illi in quib⁹ fit mentio de atrijs ⁊ de portis vt sunt illi. Quā dilecta tabernacula ⁊c. ⁊ Fundamēta eius in montibus sanctis ⁊c. Sed querit quare tūc dicit psalmus ille. Bñe de⁹ salutis mee. ⁊c. Ad quod q̃dam dixerunt q̃ ideo quia ibi fit mentio de sepulcris. sed hec ratio nō valet. quia ibi nō fit mentio de talibus sepulcris in quib⁹ habitant siue sepeliunt corpa fidelium iuxta ecclam. sed de sepulcris malorū. Ñ dicimus q̃ ille dicit psalmus eo q̃ est psalmus penitētialis. ⁊ specialiter ibi de orone habetur que in ecclia facienda est. Unde ibi dicit. Intret oratio mea in cōspectu tuo. Dicit aūt dñs de ecclia. Dom⁹ mea dom⁹ orationis vocabit. Octau⁹ ⁊o psalm⁹ est Qui habitat in adiutorio altissimi. i. in ecclesia quia ibi dicit altissimū posuisti refugium tuū. quia sup omīes montes in vertice montiū fundata est ecclia. Ultima ⁊o antipha scz ad magnificat in vespis est. Pax eterna. quia ad hoc celebrat dedicatio. vt dedicemur et habeam⁹ illā pacem eternā. Per horas aūt dicit capl'm illud. Vidi ciuitatē Apoc. xxi. c. ⁊ illd̄. Ecce tabernaculum. quod ē ibidē. ⁊ illud. Unusquisq̃ ppriā mercedē. j. Cor. iij. ⁊ illud. Fundamentū alid̄ nemo pōt ponere. Corinth. iij. c. ¶ Sane huic festo ꝓpetit q̃ iacob vidit scalā. ⁊ angelos ascēdētes ⁊ descendentes. i. totā ecclam vidit vna visione ⁊ erexit lapidez. id ē. xp̄m. qui est lapis in sūmo. Et est lapis angularis ⁊ fundamentum. qui omīa sustinet. Erexit inquā in titulum p̃conialem memorialem ⁊ triūphalem fundens oleum desup. Siq̃dē iacob. i. p̃latus fundit oleum sup lapidem. id est. christū ad ostendendū eius carisma ta. Et idē pphetauit iacob dicēs. Terribilis est locus iste. nō est hic aliud nisi domus dei ⁊ porta celi. vere dñs est in loco isto ⁊ ego nesciebā. Terribilis ē em̄ ecclia demonibus ꝓpter dei similitudinem q̃m habet. Et ꝓpter hoc ad missam est introitus. Terribilis est locus iste. Gen. xxviij Sequit. Et vocabit aula dei. hoc apposuit btūs Greg⁹ de suo. p̃ eo q̃ ibi parat⁹ ē deus exaudire sicut dixit dñs salomōi. iij Regl. viij. Exaudiui oronē tuā ⁊c. Quare aūt terribil' sit ostendit in ⁊siculo. Dominus regnauit decorē induit. s. in membris suis. ⁊ ideo terribilis est ecclia demonibus. In cōsecratione ⁊o altaris ē introitus. Dicit dñs ꝗmones mei. Esa. lix. c. et lxj. c. Epl'a ⁊o sumit de Apoc. xxi. c. Vidi ciuitatē sanctā hierusalē ⁊c. Rn̄sorīū ē Locus iste scz ecclia materialis sanctus ē quia sanctificata ē ad hoc. vt ibi dñs exaudiat p̃ces. ⁊ ideo p̃stat orātib⁹ sanctitatez Salomon em̄ oranit vt dñs ibi orātes exaudiret. ⁊ dñs dixit. exaudita ē oratō tua hoc etiam significatum ē. iij. Regl. viij. c. vbi salomon dedicato tēplo ait. Quicūq̃ orauerit in loco isto exaudies in loco tabnaculi tui; in celo. ⁊ cū exaudieris ppitius eris. Ull'a est in q̃busdā ecclesijs. O q̃ metuend⁹ est loc⁹ iste. Gen. xxviij. c. Euāgelium ⁊o est. Egressus iesus. Luc. xix. ca. eo q̃ ibi habet. hodie sal⁹ domui huic facta est. In quibusdā tn̄ ecclesijs legit euāgelium de matth. in quo habet. Et nō potuerunt subuertere domū illā fundata em̄ erat supra firmā petrā. Sequit offertorīū de ⁊bis dauid in paralipomenō. j. li. vl. c.

Vel ꝓm alios sunt ꝗba salomonis. Bñe deus in simplicitate cordis mei. letus obtuli vniuersa hec. Obtulerunt eñ sacrificia estimabilia que significāt bonas opationes siue cogitationes ⁊ bona desideria que inestimabilia, sunt ⁊ numero et precō. Sequit postcōmunio. Domus mea. ⁊c. Esa. lvj. ⁊ Mat. xxj. c. Nota si festum dedicationis ecclesie occurrerit in passione dñi. fit in sequenti hebdomada. Si vo in festo ascensionis de ascensione fiet officiū. ⁊ officium dedicationis differatur. Salomon eñ dedicauit templum duodecima die mēs septēbr. ⁊ x. die mēs occurrebat scenophegia. celebrauit aūt dedicationez templi p septē dies. ⁊ progauit scenophegiam vsqz post dedicationē.

¶ Incipit octaua pars de compoto ⁊ kalendario ⁊ de ptinentibus ad illa.

Q Voniam sicut ait btūs Aug'. sacerdotes compotū scire tenent. alioqn vix in eis sacerdotis nomē cōstabit. sub quo ꝗbo noticiam cursus tpis lune ac kalendarij intelligimus. Aīm cōpotus est scientia certificādi tps ꝓm solis ⁊ lune progressum. Idcirco ad simplicium sacerdotum instructionē in hac octaua ⁊ finali pte de hoc aliqua claro compendio pstrigemus put ad vsum eccl'ie dinoscitur pti nere. Dicit aūt compot' a computo. tas. quia in ipso computando procedimus nō quia in ipso computare doceamur. Et est duplex compotus. scilz astronomicus seu philosophicus. ⁊ vulgaris seu ecclesiasticus. sed de astronomico nil ad p̄sens Vulgaris compotus ē scientia distinguēdi tēpus certa ratione. siue scientia tempis discretiua ꝓm ecclesie vsum. Tempus vero put hic sumit est ꝓm Tullium quedā qntitas annui. mensurni. diurni ve seu alterius spatij. Vel tps ē mora motus rerū variabilium. cui' ptes decē eē dicunt. s. annus. mensis septimana. dies. quadrans. hora. punctum. momētum. vncia. ⁊ athomus. Annus continet. xij. menses. vel. lij septimanas. ⁊ diem vnam. vel trecentos sexagintaqnqz dies ⁊ sex horas. Mēsis continet quattuor septimanas vel paulo plus. Septimana. vij. dies. Dies quattuor quadrantes. Quadrans sex horas. Hora quattuor puncta. Punctum decē momenta. Momentum duodecim vncias. Uncia. xl vij. athomos. Athomus indiuisibilis est. Nam thomos grece diuisio dr. Unde athomos grece idiuisio latine. Anni ergo solaris fere duodecima pars mensis est. Septimana vero ē fere quarta ps mensis. Dies naturalis. septima pars septimane. Quadrans quarta pars diei naturalis. Hora sexta pars quadranti. Pūctum quarta pars hore. Momentū decima pars puncti. Uncia duodecima pars momenti. Athomus. xl vij. pars vncie.

¶ Est ⁊ alia temporis diuisio. s. per euum per etatem. per seculum. p lustrū. p olimpiadem ⁊ p inditiōnem. de quibus infra dicetur. ¶ Ceterum tria sunt tempora annorum siue triplex est annus scz solaris. lunaris. ⁊ magnus. De quibus prouidimus in hac octaua parte tractare. q̄ duas principaliter habet ptes. In quarū ꝑma agit de anno solari. ⁊ de magno. In secūda vo de lunari.

¶ De anno solari.

I N hac prima huius operis parte de anno solari tractatur. Que in quatuor subdiuidit particulas. In quarum ꝑma agitur quid sit annus. De initio anni. De multiplici anno. De duodecim signis. De bissexto. De quattuor anni tpibus siue ptibus ⁊ de ceiunijs illorū. De solsticijs. et de equinoctijs. De magno anno. De era. De olimpiade. De lustro. De etate. De seculo. ⁊ de euo. ¶ In secūda pte agitur de mēse. De kal'. De nonis. De ydibus. Uñ ⁊ qualiter dies denominent. De diebus egyptiacis ⁊ canicularibus. ¶ In tertia agit de septimana. ⁊ q̄ sit lr̄a kalendaruz cuiuslibet mēsis. ⁊ q̄ die septimane q̄libet mensis incipiat ⁊ de lr̄is dñicalibus. De regularibus solarib'. De ꝓcurrētib'. ⁊ de inditiōe. ¶ In q̄rta agit de die. de momēto. ⁊ de hora.

¶ De anno in genere.